# تقسیم بندی ادله شرعی

به عنوان جمع بندی مباحث گذشته ،این گونه می توان گفت که ما در مباحث فقهی اصولی با چهار نوع دلیل مواجهیم:

- ادله محتوایی و انواع آن
- ادله روشی و انواع آن

# ادله محتوایی و انواع آن

دلیل خاصّ محتوایی: مثل آیه تقنین روزه
قاعده محتوایی مثل قاعده طهارت

منظور من از «محتوا» این است که یک نوع خاصی از حکم را مباشرةً تولید کنیم. اما محتوا فقط جعل انشاء عنوان اوّلی نیست که مثالً شارع روزه را واجب کند گاهی حکم خاص ،خودش خروجی‌ِ یک قاعده است، نه دلیل خاص. قاعده‌ای که قاعده است اما تولید محتوا هم می‌کند.(قسم دوم) مثل قاعده تجاوز، قاعده صفیف و دفیف. اصالة الطهارة؛ قواعد فقهی. همه این موارد، این طورند. یعنی خروجی مباشری خود‌ِقاعده ،یک حکم است.بنابراین قاعده‌های فقهی که مباشرةً تولید حکم می‌کنند این را هم محتوا می‌گوییم، تولید محتوا.

به عبارت دیگر ما  روش‌هایی داریم که از آن می‌توانیم  تولید محتوا  بکنیم.مثالً روش شارع بر اینکه بگوید وقتی تجاوز کردی دیگر برنگرد. عدم عود خصوصی در خصوص قاعده تجاوز. قاعده تجاوز، یک قاعده و روش است که فقیه مباشرةً از آن استفاده‌ی عدم عود می‌کند.

# ادله روشی و انواع آن

دلیل خاصّ روشی مثل احتیال فقیه در روایتِ «**یحتال فی تصحیحها**» قاعده روشی هم مثل قاعده نفی حرج.